

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону
про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні
(реєстр. № 4303 від 02.11.2020),
проекту Закону про особливості регулювання господарської діяльності у
сфері інформаційних технологій
(реєстр. № 4303-1 від 18.11.2020),
проекту Закону про стимулювання розвитку сфери інформаційних
технологій в Україні
(реєстр. № 4303-2 від 18.11.2020)**

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації за дорученням Голови Верховної Ради України від 03 листопада 2020 року розглянув на своєму засіданні (протокол № 38 від 17.02.2021) проект Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (реєстр. № 4303 від 02.11.2020), поданий народними депутатами України Черневим Є.В. та іншими, а також альтернативні законопроекти: «Про особливості регулювання господарської діяльності у сфері інформаційних технологій» (реєстр. № 4303-1 від 18.11.2020), поданий народним депутатом України Бортом В.П. та «Про стимулювання розвитку сфери інформаційних технологій в Україні» (реєстр. № 4303-2 від 18.11.2020), поданий народними депутатами України Рудик К.О. та іншими.

Згідно з пояснювальною запискою проект Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (реєстр. № 4303) розроблено з метою формування в Україні передової цифрової економіки протягом найближчих років та зростання частки високотехнологічних продуктів та послуг у загальному ВВП України до 10 відсотків. Законопроект спрямований на стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні шляхом створення сприятливих умов для ведення інноваційного бізнесу, залучення інвестицій, розбудови цифрової інфраструктури та залучення талановитих працівників.

Проектом пропонується запровадження низки заходів спрямованих на стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: спеціальний режим оподаткування резидентів Дія Сіті відповідно до податкового законодавства; спеціальний режим оподаткування винагороди, яка сплачується резидентами Дія Сіті особам, чию працю вони використовують, відповідно до податкового

законодавства; можливість обрання контрактної форми трудового договору при оформленні трудових відносин між резидентами Дія Сіті та їх працівниками; особлива форма найму резидентами Дія Сіті фізичних осіб (гіг-контракт), що поєднує соціальні гарантії працівників та гнучкість цивільно-правових відносин, але не виключає найм резидентами Дія Сіті фізичних осіб – підприємців та працівників за трудовим договором (контрактом); регулювання договорів з негативними зобов'язаннями (про нерозголошення, не переманювання, не конкуренцію), що забезпечує баланс інтересів талановитих фахівців та резидентів Дія Сіті, котрі інвестують в накопичення знань та досвіду; елементи системи загального (англійського) права, які забезпечують гнучкі інструменти залучення фінансування резидентами Дія Сіті; необхідність попереднього погодження кримінально-процесуальних дій щодо резидентів Дія Сіті та їх керівництва з прокурором не нижче рівня прокурора області; необхідність попереднього погодження заходів державного нагляду (контролю) щодо резидентів Дія Сіті з керівником або заступником керівника відповідного центрального органу виконавчої влади; державні гарантії непогіршення законодавчого регулювання для інвесторів на час дії правового режиму Дія Сіті; створення самоврядної організації резидентів Дія Сіті, покликаної об'єднати їх зусилля, в тому числі, для розвитку освіти та просування еко-системи Дія Сіті в Україні та за її межами;) можливість покласти функції директора компанії на іншу юридичну особу, що дозволить іноземним інвесторам наймати професійні управлінські компанії та покласти на них підвищену відповідальність; визнання пропозиції укласти договір, опублікованої в мережі Інтернет, офертою, а кліку – акцептом, незалежно від наявності аналогів власноручного підпису; усунення законодавчих прогалин та колізій щодо розподілу прав на службові твори та твори за замовленням.

Метою альтернативного проекту Закону України «Про особливості регулювання господарської діяльності у сфері інформаційних технологій» (реєстр. № 4303-1) є підвищення конкурентоспроможності української економіки інформаційних технологій на глобальному ринку, а також сприяння у зростанні загального обсягу ВВП від ІТ індустрії до 10-15% від загального показника. Законопроект спрямований на підвищення рівня конкурентоспроможності та привабливості для іноземних та вітчизняних клієнтів (замовників) ІТ-індустрії за рахунок запровадження низки стимулюючих заходів.

Проектом пропонується встановлення основних засад правового регулювання діяльності в сфері ІТ, встановлення видів діяльності в ІТ сфері, особливості здійснення господарської діяльності суб'єктами в сфері ІТ. Запроваджується низка заходів щодо стимулювання розвитку ІТ-індустрії, а саме: встановлюються особливості оподаткування суб'єктів господарювання у сфері ІТ та їх взаємовідносин з контролюючими органами в сфері оподаткування; визначаються особливості укладення трудового контракту при оформленні трудових відносин між суб'єктами господарювання в сфері ІТ та їх працівниками; визначаються гарантії захисту суб'єктів господарювання у сфері ІТ від протиправних дій з боку правоохоронних органів; визначається статус суб'єкта спеціального правового режиму в сфері ІТ та порядок його набуття; інші заходи стимулювання та особливості правовідносин для суб'єкта спеціального

правового режиму у сфері ІТ. При цьому передбачається, що право на застосування зазначених заходів матимуть ІТ компанії, що за наслідком відповідності передбаченим законом вимогам отримають статус суб'єктів спеціального правового режиму в сфері ІТ. Визначаються процедурні питання набуття статусу суб'єкта спеціального правового режиму в сфері ІТ, особливості контролю за додержанням суб'єктами спеціального правового режиму в сфері ІТ вимог законодавства, особливості взаємовідносин таких суб'єктів з контролюючими та правоохоронними органами, трудові відносини у сфері ІТ.

Метою альтернативного проекту Закону «Про стимулювання розвитку сфери інформаційних технологій в Україні» (реєстр. № 4303-2) є збереження успішних умов ведення господарської діяльності, які на сьогодні склалися в ІТ-індустрії та запровадження додаткових заходів стимулювання подальшого розвитку цієї галузі, шляхом закріплення базових принципів і гарантій діяльності в сфері ІТ та запровадження спеціального правового режиму Дія Сіті.

Законопроект запроваджує комплексність підходу до правового регулювання ІТ-галузі в Україні. Чітко встановлюється деталізований перелік видів ІТ-діяльності на рівні закону. Проект передбачає прозорий декларативний принцип, при прийнятті рішення про набуття статусу Дія Сіті, що забезпечує відсутність корупційних ризиків; збалансованість повноважень регуляторного органу (Мінцифра); добровільність набуття членства резидентів Дія Сіті в будь-яких об'єднаннях; запроваджує можливість обирати різні форми залучення ІТ спеціалістів (у формі класичних трудових договорів, цивільно-правових договорів до яких пропонується включити «гіг-контракти», а також надання права укладати «трудоий контракт», який є особливою формою трудового договору).

Зважаючи на актуальність питання розвитку інформаційних технологій в Україні Комітет отримав великий масив зауважень і пропозицій до законопроектів. Схвалюючи в цілому законодавчі ініціативи щодо удосконалення правового регулювання механізмів діяльності у сфері інформаційних технологій свої висновки і пропозиції надіслали: Міністерство цифрової трансформації України, Міністерство юстиції України, Міністерство фінансів України, Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Адміністрація Держспецзв'язку, Служба безпеки України, Державна податкова служба України, Національне агентство з питань запобігання корупції, Асоціація «Інформаційні технології України», СПО об'єднань профспілок, Національна Академія правових наук України, Європейська Бізнес Асоціація, Науково-дослідний інститут і підприємництва ім. Академіка Ф.Г. Бурчака, Національної академії правових наук України, Рада директорів Американської торгівельної палати в Україні, Міжнародна мережа юристів для надання допомоги працівникам (ILAW), Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Аналітичний центр «Інститут законодавчих ідей».

Інститут законодавства Верховної Ради України за результатами розгляду законопроекту (реєстр. № 4303) та альтернативних законопроектів (реєстр. № 4303-1) та (реєстр. № 4303-2) висловив ряд зауважень до окремих положень, разом з тим схвально оцінює законодавчі пропозиції.

Міністерство цифрової трансформації України за результатами розгляду законопроекту (реєстр. № 4303) та альтернативних законопроектів (реєстр. № 4303-1) та (реєстр. № 4303-2) висловило позицію щодо доцільності прийняття за основу у першому читанні законопроекту за реєстр. № 4303 з урахуванням висловлених зауважень.

У своєму експертному висновку до законопроекту (реєстр. № 4303) Комітет Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції зазначив, що окремі норми містять корупційні ризики, зокрема пункт 3 частини другої статті 8, пункт 8 частини першої та частина друга статті 7 містять положення, неоднозначні для розуміння особами, які мають їх виконувати, та надають уповноваженому органу дискреційні повноваження щодо визначення ознак видів діяльності, зайняття якими є умовою для набуття статусу резидента Дія Сіті. За наслідками розгляду Комітет ухвалив рішення, що проект Закону не відповідає антикорупційному законодавству.

Також Комітетом з питань запобігання і протидії корупції були надані експертні висновки до альтернативних законопроектів (реєстр. № 4303-1) та (реєстр. № 4303-2), відповідно до яких зазначені проекти актів визначено такими, що відповідають вимогам антикорупційного законодавства.

Враховуючи викладене, за результатами обговорення, Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації ухвалив висновок та прийняв рішення:

1. Рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду у першому читанні проект Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (реєстр. № 4303 від 02.11.2020), поданий народними депутатами України Черневим Є.В. та інш., відповідно до пункту 3 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України направити до Комітету з питань цифрової трансформації для підготовки на повторне перше читання з урахуванням окремих положень альтернативних законопроектів реєстр. № 4303-1 від 18.11.2020 та реєстр. № 4303-2 від 18.11.2020.

2. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про особливості регулювання господарської діяльності у сфері інформаційних технологій» (реєстр. № 4303-1 від 18.11.2020), поданий народним депутатом України Бортом В.П. за результатами розгляду у першому читанні відхилити.

3. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про стимулювання розвитку сфери інформаційних технологій в Україні» (реєстр. № 4303-2 від 18.11.2020), поданий народними депутатами України Рудик К.О. та іншими за результатами розгляду у першому читанні відхилити.

4. Доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити заступника голови Комітету – народного депутата України Чернева Є.В.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО